

Zajmujemy się badaniami naukowymi i popularyzacją wiedzy z zakresu biologii, ekologii i taksonomii oraz genetyki i genomiki grzybów. W kręgu naszych zainteresowań jest także mykosocjologia (badania zbiorowisk grzybów), interakcje grzybów z innymi organizmami oraz mykologia medyczna i fitopatologia (badania grzybów chorobotwórczych). Zajmujemy się również ochroną grzybów oraz monitoringiem gatunków rzadkich i zagrożonych.

Na zdjęciach: w centrum – zarodnie śluzowca *Lamproderma columbinum* (fot. Maciej Romański); z lewej od góry – mykoryza *Paxillus involutus* (fot. Tomasz Leski), owocniki *Bulgaria inquinans* (fot. Krzysztof Kujawa), zarodnie i trzonki zarodniośne *Mucor luteus* (fot. Maja Łukomska-Kowalczyk); z prawej – owocniki *Chlorociboria aeruginascens* (fot. Krzysztof Kujawa). Opracowanie graficzne – Agnieszka Rudak, koncepcja – Halina Galera

11.5. Sekcja Mykologiczna (1956)

Małgorzata STASIŃSKA¹
Dominika ŚLUSARCZYK²
Anna BIEDUNKIEWICZ³
Maria ŁAWRYNOWICZ²

¹Instytut Nauk o Morzu i Środowisku, Uniwersytet Szczeciński
ul. A. Mickiewicza 16, 70-384 Szczecin
e-mail: malgorzata.stasinska@usz.edu.pl

²Katedra Algologii i Mykologii, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska
Uniwersytet Łódzki, ul. S. Banacha 12/16, 90-237 Łódź
e-mail: dominika.slusarczyk@biol.uni.lodz.pl,
maria.lawrynowicz@biol.uni.lodz.pl

³Katedra Mikrobiologii i Mykologii, Wydział Biologii i Biotechnologii
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ul. Oczapowskiego 1A, 10-719 Olsztyn, e-mail: alibi@uwam.edu.pl

DOI: https://doi.org/10.5586/978-83-963503-1-2_11-05

11.5.1. Powstanie Sekcji Mykologicznej

Sekcja Mykologiczna powstała 5 czerwca 1956 r. w Warszawie z inicjatywy doc. Aliny Skirgiełło, która po II wojnie światowej podjęła próbę skupienia i zintegrowania osób zainteresowanych mykologią. W skład Komitetu Organizacyjnego obok doc. A. Skirgiełło, weszło wielu wybitnych naukowców, m.in. prof. Józef Kochman, doc. Karol Mańka, doc. Henryk Orłoś, doc. Wanda Truszkowska, prof. Wanda Zabłocka i prof. Karol Zaleski (Skirgiełło 1972). W marcu 1957 r. w Poznaniu, podczas spotkania delegatów Sekcji, wybrano pierwszy Zarząd – przewodniczącą została doc. A. Skirgiełło, która pełniła tę funkcję przez kilkanaście kolejnych kadencji do 2007 r., sekretarzem został doc. K. Mańka, a jego zastępcą doc. W. Truszkowska. Za główny cel istnienia Sekcji uznano „rozwijanie i popieranie wszelkich prac z zakresu mykologii oraz popularyzowanie tej gałęzi nauki” (Skirgiełło 1972). Zarząd Sekcji podjął również starania o założenie naukowego czasopisma mykologicznego – *Acta Mycologica* (AM), które powstało w 1965 r. i ukazuje się do chwili obecnej.

W pierwszych latach działania Sekcji powstała również inicjatywa, aby w miarę możliwości jej członkowie organizowali Sekcje Mykologiczne przy oddziałach regionalnych PTB. W 1957 roku utworzono oddziały Sekcji w Warszawie i Bydgoszczy. Niestety ten ostatni przestał działać na początku 1962 r., natomiast Sekcja przy Oddziale Warszawskim (pierwszy przewodniczący – doc. Tadeusz Pietkiewicz, sekretarz – dr Sabina Czyżewska) działała bardzo aktywnie przez wiele lat aż do roku 2011 (Skirgiełło 1972, 1986; Grzelak, Marcinkowska 2006; Majewski 2010). Stosunkowo krótko, bo tylko przez kilka lat, działała powołana w 1980 r. Sekcja przy Oddziale Wrocławskim, której pierwszym przewodniczącym był prof. Andrzej Nespiak, a sekretarzem dr Apoloniusz Rymkiewicz (Cebrat 1986). W latach 90. utworzono dwie kolejne Sekcje, przy Oddziale Poznańskim (26 VI 1991) i Oddziale Łódzkim (14 XI 1995), które bardzo aktywnie, szczególnie Sekcja przy Oddziale Poznańskim (Bujakiewicz 2000), działają do dnia dzisiejszego. Pierwszej z nich przez wiele lat przewodniczyła prof. Anna Bujakiewicz, a sekretarzem była dr hab. Maria Rudawska. Natomiast druga powstała z inicjatywy prof. Marii Ławrynowicz, która od wielu lat (tylko z krótką przerwą, kiedy tę funkcję pełnił dr Kazimierz Kopczyński) jest jej przewodniczącą. W pierwszych latach działania Sekcji jej sekretarzem była mgr Joanna Makowczyńska (Tab. 11.5.1).

Liczba członków Polskiego Towarzystwa Botanicznego deklarujących przynależność do Sekcji Mykologicznej oraz Sekcji działających przy Oddziałach była najwyższa w drugiej połowie lat 90. XX wieku i wynosiła 125 osób. Obecnie Sekcja Mykologiczna PTB skupia około 60 osób (Tab. 11.5.2).

11.5.2. Działalność naukowa

Ogólnopolska działalność Sekcji Mykologicznej rozpoczęła się od wspólnych wyjazdów terenowych (m.in. w Bieszczady) na przełomie lat 50. i 60. XX wieku, których celem było gromadzenie materiałów do opracowania grzybów Polski i monografii regionalnych. Efektem tych wyjazdów są liczne prace, które ukazywały się początkowo w *Monographiae Botanicae*, a później w *Acta Mycologica*. W pierwszych latach istnienia Sekcji Mykologicznej jej działalność naukowa przejawiała się przede wszystkim w czynnym udziale jej członków w posiedzeniach Oddziału Warszawskiego oraz w kolejnych Zjazdach PTB. Celem tych spotkań była przede wszystkim integracja środowiska mykologów polskich, nawiązywanie bliższych kontaktów naukowych między członkami, którzy bardzo często reprezentowali różne działy mykologii, a także wymiana myśli, koncepcji, doświadczeń

Tabela 11.5.1. Skład Zarządu Sekcji Mykologicznej od powołania w dniu 5 czerwca 1956 r. w Warszawie do 2022 r. oraz Zarządów tej Sekcji działających przy Oddziałach: Warszawskim, Bydgoskim, Wrocławskim, Poznańskim i Łódzkim

Lata	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz	Członkowie Zarządu
1957	Alina Skirgiełło	–	Karol Mańka, Wanda Truszkowska (zastępca)	–
	W. Tadeusz Pietkiewicz; B. Andrzej Michalski	–	W. Sabina Czyżewska; B. b.d.	–
1958	Alina Skirgiełło	–	Wanda Truszkowska (1959–1962), Wanda Rudnicka (zastępca od 1959)	–
	W. Tadeusz Pietkiewicz (do 1959), Henryk Orłoś (od 1960); B. Andrzej Michalski	–	W. Sabina Czyżewska, Halina Jakubczyk (od 1960); B. b.d.	–
1962	Alina Skirgiełło	Wanda Truszkowska (od 1969)	Sabina Czyżewska, Wanda Rudnicka-Jeziarska (zastępca do 1963)	–
	W. Henryk Orłoś, Jerzy Ważny (od 1964)	–	W. Czesława Kozłowska, Sabina Czyżewska (od 1964)	W. Halina Jakubczyk (1966–1970)
1970	Alina Skirgiełło	Wanda Truszkowska (1970–1973, 1975–1978), Jerzy Ważny (1973–1975), Bogusław Sałata (1973–1978)	Sabina Czyżewska	–
	W. Jerzy Ważny, Czesława Kozłowska (od 1977)	–	W. Tomasz Majewski, Alicja Borowska (od 1977)	–
1978	Alina Skirgiełło	Andrzej Nespiak, Bogusław Sałata	Sabina Czyżewska	–
	W. Czesława Kozłowska; Wr. Andrzej Nespiak (1980–1981)	–	W. Alicja Borowska; Wr. Apoloniusz Rymkiewicz (od 1980)	–
1981	Alina Skirgiełło	Bogusław Sałata	Sabina Czyżewska	–
	W. Czesława Kozłowska; Wr. Jerzy Zabawski (od XI 1981)	–	W. Alicja Borowska; Wr. Apoloniusz Rymkiewicz	–
1984	Alina Skirgiełło	Bogusław Sałata	Sabina Czyżewska, Bogusława Ginko (zastępstwo 1984)	–
	W. Czesława Kozłowska	–	W. Alicja Borowska, Wanda Rudnicka-Jeziarska (od 1985)	–
1987	Alina Skirgiełło	Bogusław Sałata	Sabina Czyżewska	–
	W. Czesława Kozłowska, Halina Borecka (od 1988)	–	W. Wanda Rudnicka-Jeziarska, Joanna Marcinkowska (od 1988), Zbigniew Domański (zastępstwo 1988–1989)	–
1989	Alina Skirgiełło	Bogusław Sałata	Sabina Czyżewska	–
	W. Halina Borecka; P. Anna Bujakiewicz (od 1991)	–	W. Joanna Marcinkowska; P. Maria Rudawska (od 1991)	–
1992	Alina Skirgiełło	Maria Lisiewska	Sabina Czyżewska	–
	W. Halina Borecka; P. Anna Bujakiewicz	–	W. Joanna Marcinkowska; P. Maria Rudawska	–
1995	Alina Skirgiełło	Maria Lisiewska	Sabina Czyżewska	–
	W. Joanna Marcinkowska; P. Anna Bujakiewicz; L. Maria Ławrynowicz	–	W. Krystyna Grzelak; P. Maria Rudawska; L. Joanna Makowczyńska	–
1998	Alina Skirgiełło	Maria Lisiewska	Sabina Czyżewska	–
	W. Joanna Marcinkowska; P. Anna Bujakiewicz; L. Maria Ławrynowicz	–	W. Krystyna Grzelak; P. Maria Rudawska; L. Joanna Makowczyńska	–

Tabela 11.5.1. Skład Zarządu Sekcji Mykologicznej od powołania w dniu 5 czerwca 1956 r. w Warszawie do 2022 r. oraz Zarządów tej Sekcji działających przy Oddziałach: Warszawskim, Bydgoskim, Wrocławskim, Poznańskim i Łódzkim (cd.)

Lata	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz	Członkowie Zarządu
2001	Alina Skirgiełło	Maria Lisiewska	Sabina Czyżewska	–
	W. Joanna Marcinkowska; P. Anna Bujakiewicz; Ł. Maria Ławrynowicz	–	W. Krystyna Grzelak; P. Tomasz Leski; Ł. Dominika Seta (Ślusarczyk)	–
2004	Alina Skirgiełło	Maria Ławrynowicz, Wiesław Mułenko	Janusz Łuszczynski	Janusz Błaszowski, Sabina Czyżewska
	W. Joanna Marcinkowska; P. Anna Bujakiewicz; Ł. Kazimierz Kopczyński	Ł. Izabela Kałucka	W. Krystyna Grzelak; P. Tomasz Leski; Ł. Dominika Seta	Ł. Jarosław Szkodzik
2007	Maria Dynowska	Stefan Friedrich	Janusz Łuszczynski	–
	W. Joanna Marcinkowska; P. Anna Bujakiewicz; Ł. Kazimierz Kopczyński, Maria Ławrynowicz (od 2008)	Ł. Izabela Kałucka, Kazimierz Kopczyński (od 2008)	W. Krystyna Grzelak; P. Tomasz Leski; Ł. Dominika Ślusarczyk	–
2010	Maria Rudawska	Elżbieta Ejdys	Tomasz Leski	–
	W. Joanna Marcinkowska (do 2011); P. Anna Bujakiewicz; Ł. Maria Ławrynowicz	Ł. Kazimierz Kopczyński	W. Krystyna Grzelak (do 2011); P. Tomasz Leski, Anna Kujawa (od 2011); Ł. Dominika Ślusarczyk	–
2013	Maria Rudawska	Elżbieta Ejdys	Tomasz Leski	–
	P. Anna Bujakiewicz; Ł. Maria Ławrynowicz	Ł. Kazimierz Kopczyński	P. Anna Kujawa; Ł. Dominika Ślusarczyk	–
2016	Małgorzata Stasińska	Anna Biedunkiewicz	Kinga Mazurkiewicz- Zapałowicz	–
	P. Anna Bujakiewicz; Ł. Maria Ławrynowicz	–	P. Anna Kujawa; Ł. Kazimierz Kopczyński, Dominika Ślusarczyk (od 2017)	–
2019	Małgorzata Stasińska	Anna Biedunkiewicz	Ewa Sucharzewska	Dominika Ślusarczyk
	P. Marlena Lembicz; Ł. Maria Ławrynowicz	–	P. Anna Kujawa; Ł. Dominika Ślusarczyk	–

B. – Oddz. Bydgoski; **Ł.** – Oddz. Łódzki; **P.** – Oddz. Poznański; **W.** – Oddz. Warszawski; **Wr.** – Oddz. Wrocławski

i metod oraz prezentacja wyników prowadzonych badań (Skirgiełło 1972). W tym czasie ze względu na wielokierunkowość zainteresowań członków Sekcji zorganizowano dwa ogólnopolskie sympozja tematyczne, pierwsze dotyczyło mykosocjologii (Łódź, 1968 r.), drugie zaś chemizmu grzybów (Wrocław, 1969 r.) (Tab. 11.5.3).

Jednak w latach 60. najważniejszym wydarzeniem w życiu Sekcji było zorganizowanie w Polsce na przełomie sierpnia i września 1966 r. IV Kongresu Europejskich Mykologów, w którym uczestniczyło 141 osób z różnych ośrodków naukowych z kraju oraz Europy Wschodniej i Zachodniej (Ryc. 11.5.1). Kongres połączony był z trwającymi kilka dni wyjazdami terenowymi m.in. do Puszczy Białowieskiej, w Góry Świętokrzyskie, Pieniny i Tatry (Anonymous 1968).

Dużym zainteresowaniem nie tylko wśród członków Sekcji Mykologicznej cieszyły się ogólnopolskie konferencje i sympozja naukowe oraz warsztaty terenowe organizowane samodzielnie lub we współpracy z innymi sekcjami, towarzystwami i uczelniami, w których często uczestniczyli naukowcy z zagranicy (Tab. 11.5.3). Poświęcone były one m.in. zagadnieniom związanym z rozprzestrzenianiem się, ekologią i rozmieszczeniem geograficznym grzybów (Sałata 1974,

Tabela 11.5.2. Liczba członków Polskiego Towarzystwa Botanicznego deklarujących przynależność do Sekcji Mykologicznej oraz Sekcji działających przy Oddziałach: Warszawskim, Wrocławskim, Poznańskim i Łódzkim

Lata	Liczba członków (ogólna)	Oddz. Warszawski	Oddz. Wrocławski	Oddz. Poznański	Oddz. Łódzki
1957–1958	40	b.d.	–	–	–
1959–1960	68	b.d.	–	–	–
1961–1963	71	b.d.	–	–	–
1964–1966	71–72	b.d.	–	–	–
1967–1969	72	b.d.	–	–	–
1970–1976	72	b.d.	–	–	–
1977–1978	70–72	b.d.	–	–	–
1979–1983	70	b.d.	b.d.	–	–
1984–1986	50–70	b.d.	b.d.	–	–
1987–1990	80	b.d.	b.d.	–	–
1991–1994	86–95	50–53	12	30–33	–
1995–1998	123–125	50	10–12	33–36	10
1999–2002	120	b.d.	–	22–30	14
2003–2006	60–120	b.d.	–	29–30	14
2007–2010	61–69	27	–	27	15–19
2011–2014	68	26	–	27	14–15
2015–2018	58–68	–	–	16–27	7–14
2019–2020	62	–	–	17	7

b.d. – brak danych; – brak aktywności przy Oddziale

1988), chemotaksonomii w mykologii i lichenologii (Ławrynowicz 1986), taksonomii i ekologii grzybów podziemnych (Sumorok 1996) oraz grzybom makroskopijnym Lasów Rogowskich (Szczepkowski 2004).

Współpraca z innymi Sekcjami PTB była bardzo ścisła. W latach 1987–1997 z inicjatywy Sekcji Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej oraz Sekcji Briologicznej, Lichenologicznej i Mykologicznej prowadzono w Puszczy Białowieskiej interdyscyplinarne badania w ramach projektu CRYPTO *Rola roślin zarodnikowych w strukturze zbiorowisk leśnych*, którego inicjatorem i koordynatorem był prof. Janusz B. Faliński. Efektem kilkuletnich badań jest obszerne opracowanie różnych grup grzybów,

Ryc. 11.5.1. Ustalanie trasy zbiorów grzybów podczas IV Kongresu Europejskich Mykologów, 1966 r. Od lewej: Maria Wawrzekiewicz (Ławrynowicz), Jan Kućmierz, Barbara Gumińska, Irena Hołownia (archiwum M. Ławrynowicz)

Tabela 11.5.3. Konferencje naukowe, warsztaty i sesje terenowe organizowane lub współorganizowane przez Sekcję Mykologiczną (SM)

Data i miejsce	Tytuł konferencji	Liczba u./ref./plak.
Od 1957	Obrady SM w trakcie kolejnych Zjazdów PTB	–
31 VIII–6 IX 1966, Warszawa	IV Kongres Europejskich Mykologów (Anonymous 1968) (W – Oddział Warszawski PTB, Instytut Botaniki PAN)	141/1/–
IX 1968, Łódź	Symposium na temat mykosocjologii (W – Oddział Łódzki PTB)	ok. 60/5/–
IX 1969, Wrocław	Symposium na temat chemizmu grzybów (W – Oddział Wrocławski PTB)	ok. 20/6/–
16–19 IX 1974, Lublin	Symposium <i>Zagadnienia rozprzestrzeniania się grzybów i metody ich badania</i> (Sałata 1974) (W – Oddział Lubelski PTB)	ok. 45/14/–
1976, Polanica-Zdrój	Symposium na temat taksonomii i biologii grzybów	–/–/–
11–13 IX 1978, Smardzewice	Ogólnopolskie Symposium Mykologiczno-Lichenologiczne <i>Chemotaksonomia w mykologii i lichenologii</i> (Ławrynowicz 1986) (W – Oddział Łódzki PTB, Uniwersytet Łódzki)	84/29/–
3–6 IX 1986, Łódź	Symposium międzysekcyjne (Sekcji Mykologicznej, Lichenologicznej i Algologicznej) podczas 47. Zjazdu PTB	ok. 10/7/2
17–19 IX 1986, Lublin	Ogólnopolskie Symposium Mykologiczne <i>Flora, ekologia i rozmieszczenie geograficzne grzybów</i> (Sałata 1988) (W – Oddział Lubelski PTB, Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Zakład Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej)	ok. 30/15/4
5–9 IX 1989, Katowice	Obrady SM podczas 48. Zjazdu PTB	ok. 20/15/2
27–28 IX 1991, Obrzycko k. Wronek	Pierwsza Sesja Terenowa (Bujakiewicz 1992) (O – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Poznańskim PTB)	12/–/–
1–5 IX 1992, Kielce	Symposium międzysekcyjne (Sekcji Mykologicznej, Lichenologicznej i Briologicznej) <i>Zasoby kryptogamów: zagrożenie, rozprzestrzenianie się i wykorzystanie</i> podczas 49. Zjazdu PTB	42/15/7
1–3 X 1992, Obrzycko k. Wronek	Druga Sesja Terenowa (Bujakiewicz 1993) (O – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Poznańskim PTB)	22/2/–
30 VIII–2 IX 1993, Obrzycko k. Wronek	Trzecia Sesja Terenowa (Bujakiewicz 1994) (O – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Poznańskim PTB)	25/3/–
22–25 VIII 1994, Obrzycko k. Wronek	Czwarta Sesja Terenowa (Bujakiewicz 1995) (O – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Poznańskim PTB)	21/7/–
26 VI–1 VII 1995, Kraków	Obrady SM podczas 50. Zjazdu PTB	ok. 25/13/8
14–20 IX 1995, Bory Tucholskie–Suszek k. Rytle	Konferencja <i>Taksonomia i ekologia grzybów podziemnych i innych</i> (Sumorok 1996) (W – British Mycological Society, Zakład Algologii i Mykologii Uniwersytetu Łódzkiego, Tucholski Park Krajobrazowy)	22/5/–
19–22 X 1995, Zielonka k. Poznania	Piąta Sesja Terenowa (Bujakiewicz 1996) (O – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Poznańskim PTB)	14/7/–
23–26 IX 1996, Zielonka k. Poznania	Szósta Sesja Terenowa (Bujakiewicz 1997) (O – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Poznańskim PTB)	15/6/–
24–27 IX 1997, Janów Lubelski	II Ogólnopolskie Symposium Mykologiczne <i>Flora, ekologia i rozmieszczenie geograficzne grzybów</i> (Dynowska 1998) (W – Zakład Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Wydział II Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Studium Generale Sandomiriense, Park Krajobrazowy Lasy Janowskie)	30/11/3
15–19 IX 1998, Gdańsk	Obrady SM podczas 51. Zjazdu PTB	ok. 40/22/23
18–20 X 1999, Bory Tucholskie– Swornegacie– Charzykowy–Suszek	Konferencja z okazji 60-lecia pracy naukowej prof. Aliny Skirgiełło <i>Monitoring grzybów – możliwości i ograniczenia</i> (Stasińska 2001) (W – Zakład Algologii i Mykologii Uniwersytetu Łódzkiego, Rada Naukowa Parku Narodowego „Bory Tucholskie”)	100/22/9

Tabela 11.5.3. Konferencje naukowe, warsztaty i sesje terenowe organizowane lub współorganizowane przez Sekcję Mykologiczną (SM) (cd.)

Data i miejsce	Tytuł konferencji	Liczba u./ref./plak.
23–28 IX 2001, Poznań	Obrady SM podczas 52. Zjazdu PTB	ok. 50/22/28
6–11 IX 2004, Toruń–Bydgoszcz	Obrady SM podczas 53. Zjazdu PTB	ok. 45/20/21
20–22 IX 2004, Rogów	Sesja Terenowa <i>Macromycetes Lasów Rogowskich</i> (Szczepkowski 2004) (W – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Warszawskim PTB, Zakład Mykologii i Fitopatologii Leśnej SGGW)	23/2/–
23–26 IX 2004, Sandomierz	IV Ogólnopolskie Sympozjum Mykologiczne <i>Grzyby w środowisku naturalnym, metody badań terenowych</i> , poświęcone pamięci prof. Bogusława Sałaty, w piątą rocznicę śmierci (W – Komitet Badań Naukowych, Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Zakład Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza, Towarzystwo Naukowe Sandomierskie)	61/14/45
4–8 IX 2006, Międzybrodzie Żywieckie	Warsztaty terenowe <i>Hypogeous fungi – recording, ecology and distribution</i> (W – Europejskie Towarzystwo Mykologiczne (EMA), Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Łódzkim PTB, Katedra Algologii i Mykologii Uniwersytetu Łódzkiego, Stowarzyszenie „Darz Grzyb”)	21/3/5
14 X 2006, Warszawa	Sesja z okazji 95-lecia urodzin prof. Aliny Skirgiełło <i>Mykologia u progu trzeciego tysiąclecia</i> (W – Oddział Łódzki PTB, Oddział Warszawski PTB, Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego)	200/6/–
3–8 IX 2007, Szczecin	Obrady SM podczas 54. Zjazdu PTB	43/26/10
28 VIII 2008, Skwierzyna	Warsztaty terenowe <i>Grzyby Puszczy Noteckiej</i> (Galera i Mikula 2009) (W – Sekcja Mykologiczna przy Oddziale Łódzkim PTB, Urząd Miasta i Gminy Skwierzyna)	25/–/–
10–12 IX 2009, Olsztyn–Krutyni	Ogólnopolskie Sympozjum Mykologiczne <i>Interdyscyplinarny charakter mykologii</i> (Dynowska i Ejdyś 2009) (W – Katedra Mykologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Oddział Olsztyński PTB)	47/25/18
6–12 IX 2010, Warszawa	Obrady SM podczas 55. Zjazdu PTB	ok. 45/20/19
3–5 XI 2011, Łódź	Konferencja <i>Polskie tradycje użytkowania grzybów oraz ich ochrony wkładem do europejskiego dziedzictwa kultury</i> (Stasińska i Ślusarczyk 2012) (W – Oddział Łódzki PTB, Katedra Algologii i Mikologii Uniwersytetu Łódzkiego)	85/29/37
24–30 VI 2013, Olsztyn	Obrady SM podczas 56. Zjazdu PTB	ok. 40/18/13
24–28 IX 2014, Łódź–Spała	Warsztaty <i>Grzyby – organizmy kluczowe dla życia na Ziemi</i> (W – Polskie Towarzystwo Mykologiczne, Katedra Algologii i Mykologii Uniwersytetu Łódzkiego, Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu, Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie, Katedra Mykologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Wydział Przyrodniczy Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Zakład Botaniki Instytutu Biologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Zespół Parków Krajobrazowych województwa Łódzkiego)	169/58/60
27 VI–3 VII 2016, Lublin	Obrady SM podczas 57. Zjazdu PTB	34/16/11
1–7 VII 2019, Kraków	Obrady SM podczas 58. Zjazdu PTB	36/14/14

u. – liczba uczestników, ref. – liczba wygłoszonych referatów, plak. – liczba przedstawionych plakatów, W – współorganizator

zarówno makroskopijnych, jak i mikroskopijnych, występujących w wybranych zbiorowiskach roślinnych Puszczy Białowieskiej (Faliński, Mułenko 1996, 1997).

Integracji mykologów polskich i wymianie myśli naukowej służyły również organizowane od roku 1991 przez prof. Annę Bujakiewicz, przewodniczącą Sekcji Mykologicznej przy Oddziale Poznańskim PTB, coroczne sesje terenowe, w których uczestniczyli nie tylko naukowcy z różnych ośrodków w Polsce, ale także osoby zainteresowane poznawaniem świata grzybów (Ryc. 11.5.2–3). Odbyło się 6 sesji, pierwsze cztery w Obrzycku k. Wroniek, a dwie ostatnie w Zielonce koło Poznania (Bujakiewicz 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997). W trakcie warsztatów zbierano okazy grzybów, które eksponowano na wystawach zwiedzanych przez młodzież szkolną i okolicznych mieszkańców.

Tradycja ogólnopolskich spotkań mykologów była kontynuowana w kolejnych latach przez przedstawicieli różnych ośrodków naukowych w Polsce. Inicjatorem i głównym organizatorem II Ogólnopolskiego Sympozjum Mykologicznego *Flora, ekologia i rozmieszczenie geograficzne grzybów* byli Pracownicy Zakładu Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, kierowanego przez prof. Bogusława Sałatę. Sympozjum odbyło się w Janowie Lubelskim w 1997 r. i, oprócz sesji referatowej i plakatowej, obejmowało badania terenowe (Ryc. 11.5.4) zakończone wystawą grzybów. Spotkanie to zainaugurowało obchody zbliżającego się Jubileuszu 60-lecia pracy naukowej prof. Aliny Skirgiełło (Dynowska 1998).

Uroczysta konferencja dedykowana prof. Alinie Skirgiełło, nestorce polskiej mykologii, z okazji Jubileuszu 60-lecia pracy naukowej odbyła się w 1999 r. w Borach Tucholskich. Uczestniczyli w niej naukowcy z wielu ośrodków akademickich w kraju, w tym tak zasłużeni dla polskiej mykologii, jak prof. Wanda Truszkowska, czy prof. Karol Mańka (Ryc. 11.5.5). Program obejmował część poświęconą uczczeniu jubileuszu prof. Aliny Skirgiełło i część naukową. Problematyka wystąpień koncentrowała się głównie wokół badań monitoringowych grzybów. Doniosłe znaczenie miała dyskusja podsumowująca treść referatów i plakatów, podczas której dokonano retrospekcji i spojrzenia

Ryc. 11.5.2. Sesja terenowa Sekcji Mykologicznej przy Oddziale Poznańskim PTB w Obrzycku, 1992 r. Stoją od lewej: Łukasz Jesse, Barbara Sadowska, Stefan Friedrich, Mikołaj Rudawski, Alina Skirgiełło, Maria Rudawska, Teresa Pawłowska, Maria Lisiewska, Dorota Rzepka, siedzą od lewej: Magdalena Susicka, Izabela Wilczyńska, Michał Rokicki, Barbara Kieliszewska-Rokicka, Piotr Rokicki, Anna Bujakiewicz, Urszula Łempicka, Jolanta Adamczyk (A) (fot. A. Łempicki; za Bujakiewicz 1993); od lewej: Maria Rudawska, Alina Skirgiełło, Maria Lisiewska (B) (fot. B. Kieliszewska-Rokicka)

Ryc. 11.5.3. Sesja terenowa Sekcji Mykologicznej przy Oddziale Poznańskim PTB w Obrzycku, 1994 r. Na zdjęciu od lewej: Andrzej Dzieczkowski, Maria Ławrynowicz, Władysław Wojewoda, Sławomir Sokół (fot. B. Kieliszewska-Rokicka)

w przyszłość na badania mykologiczne w Polsce. Na zakończenie głos zabrała Jubilatka, która zaapelowała o nadanie mykologii właściwej rangi wśród nauk biologicznych oraz zaproponowała powołanie Towarzystwa Mykologów Polskich, które skupiałoby badaczy zajmujących się różnymi grupami grzybów i pełniłoby rolę pomostu łączącego mykologów profesjonalnych z amatorami (Stasińska 2001).

We wrześniu 2004 r. w Sandomierzu odbyło się IV Ogólnopolskie Sympozjum Mykologiczne *Grzyby w środowisku naturalnym, metody badań terenowych*, poświęcone pamięci prof. Bogusława Sałaty, bardzo zasłużonego dla rozwoju mykologii w naszym kraju, w piątą rocznicę jego śmierci. Duża frekwencja uczestników – ponad 60 osób (Ryc. 11.5.6) z wielu ośrodków naukowych w Polsce, znalazła odzwierciedlenie w dużej różnorodności prezentowanych zagadnień i tematów badawczych – od aspektów taksonomicznych grzybów makroskopijnych i mikroskopijnych, poprzez mykoryzy

Ryc. 11.5.4. Sympozjum w Janowie Lubelskim (1997 r.): sesja referatowa. Po lewej stronie stołu (w głębi): Bogusław Sałata, Piotr Grzegorzek, ??, z prawej strony stołu (w głębi): Maria Ławrynowicz, Alina Skirgiełło, Maria Dynowska, Anna Biedunkiewicz, Grzegorz Fiedorowicz, Kazimierz Kopczyński, Anna Drozdowicz, ??, w głębi wystawa fotografii Wiesława Mułenka (A); zbiór grzybów w terenie, od lewej: Alina Skirgiełło, Piotr Grzegorzek, Anna Drozdowicz, Grzegorz Fiedorowicz, Anna Biedunkiewicz, Maria Dynowska, Maria Chmiel (B) (fot. W. Mułenka)

Ryc. 11.5.5. Jubileusz 60-lecia pracy naukowej prof. Aliny Skirgiełło, Bory Tucholskie, 18–20 X 1999 r. Od lewej: Wanda Truszkowska, Alina Skirgiełło, Karol Mańka (fot. W. Mułenko)

i związane z nimi interakcje, mykosocjologię grzybów, do nowoczesnych metod diagnostycznych wykorzystywanych w badaniach grzybów.

W 2006 roku w Warszawie, z okazji 95-lecia urodzin prof. Aliny Skirgiełło, odbyła się uroczysta sesja *Mykologia u progu trzeciego tysiąclecia*. Było to ostatnie publiczne spotkanie z Jubilatką, która w następnym roku odeszła (zm. 10 października 2007 r.) pozostawiając ogromny dorobek naukowy (Majewski 2008). Prof. Alina Skirgiełło była światowej sławy uczoną, niezmiernie cenioną w kraju i za granicą. Miała ogromny wpływ na kształtowanie polskiej mykologii w drugiej połowie XX wieku oraz wizerunku Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Ławrynowicz 2008).

Po śmierci prof. Aliny Skirgiełło przewodniczącą Sekcji została prof. Maria Dynowska, która w 2009 r. w Olsztynie i Krutyni, wraz ze swoimi Pracownikami, zorganizowała kolejne Ogólnopolskie Sympozjum Mykologiczne mające na celu „rekonesans badań mykologicznych prowadzonych w Polsce w różnych dyscyplinach i dziedzinach naukowych, które wykorzystują grzyby jako materiał badawczy: od biologii i biotechnologii, poprzez fitopatologię, hydromykologię, mykologię lekarską i weterynaryjną do nauk politechnicznych”. Sympozjum poświęcone było także dydaktyce mykologii, m.in. założeniom i treściom programowym z zakresu mykologii ogólnej i systematycznej oraz szeroko rozumianej mykologii stosowanej na różnych stopniach kształcenia (Dynowska, Ejdyś 2009).

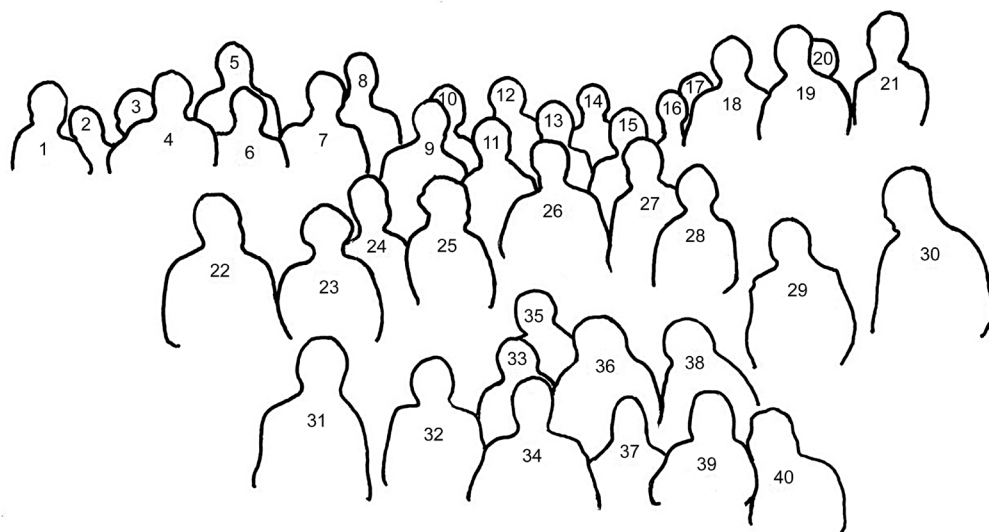
Z dużym zainteresowaniem spotkała się również konferencja, która odbyła się w dniach 3–5 listopada 2011 r. na Uniwersytecie Łódzkim, poświęcona polskim tradycjom użytkowania i ochrony grzybów. Data konferencji powiązana była z setną rocznicą urodzin prof. Aliny Skirgiełło i pierwszą rocznicą śmierci prof. Władysława Wojewody, wybitnego polskiego mykologa. Tematyka prezentowana na konferencji obejmowała aktualne trendy i kierunki badań mykologicznych w Polsce i na świecie. Ukazała również rozległość problematyki i zagadnień, które wykraczały poza zakres działalności Sekcji Mykologicznej. Po zakończeniu konferencji miało miejsce zebranie założycielskie Polskiego Towarzystwa Mykologicznego (Stasińska, Ślusarczyk 2012).

W latach 2010–2016, przez dwie kolejne kadencje, funkcję przewodniczącej Sekcji Mykologicznej pełniła prof. Maria Rudawska, a sekretarzem był dr hab. Tomasz Leski. Od roku 2016 przewodniczącą Sekcji jest dr hab. prof. US Małgorzata Stasińska, a wiceprzewodniczącą dr hab. Anna Biedunkiewicz (Tab. 11.5.1).

Sympozja, konferencje i Zjazdy PTB, to nie tylko okazja do nawiązywania współpracy i wymiany myśli naukowej, ale także możliwość docenienia osób, które przez wiele lat pracowały

na rzecz Sekcji Mykologicznej i znacząco przyczyniły się do rozwoju mykologii w naszym kraju. Do nich należy prof. Maria Ławrynowicz (wieloletnia redaktor *Acta Mycologica*), która na Zjeździe w Olsztynie (2013) obchodziła jubileusz 45-lecia pracy zawodowej (Ryc. 11.5.7).

W 2014 roku, w Łodzi i Spale podczas warsztatów mykologicznych świętowano 80. urodziny prof. Marii Lisiewskiej (wiceprzewodnicząca Sekcji w latach 1992–2004) i 75. urodziny prof. Anny Bujakiewicz (wieloletnia przewodnicząca Sekcji przy Oddziale Poznańskim). Rok później

Ryc. 11.5.6. Uczestnicy Sympozjum w Sandomierzu, 2004 r. 1. Dominika (Seta) Ślusarczyk, 2. Beata Sumorok, 3. Anna Ronikier, 4. Marek Snowarski, 5. Marcin Piątek, 6. Anna Kujawa, 7. Anna Bujakiewicz, 8. Andrzej Szczepkowski, 9. Stefan Friedrich, 10. Agata Wołczańska, 11. Maria Dynowska, 12. Joanna Marcinkowska, 13. Ewa Mędręła-Kuder, 14. Małgorzata Stasińska, 15. ??, 16. Izabela Kałucka, 17. Jolanta (Cabała) Piątek, 18. Bożena Kiziewicz, 19. Piotr Mleczek, 20. Elżbieta Kozak, 21. ??, 22. Antoni Filipowicz, 23. Maria Chmiel, 24. Anna Drozdowicz, 25. Wanda Stojanowska, 26. Maria Ławrynowicz, 27. Tomasz Leski, 28. Joanna Kazik, 29. Barbara Kieliszewska-Rokicka, 30. Michał Ronikier, 31. Wiesław Mułenko, 32. Urszula Świdzka-Burek, 33. Małgorzata Ruszkiewicz-Michalska, 34. Wojciech Pusz, 35. Monika Kozłowska, 36. Marta Wrzosek, 37. ??, 38. Ewa Sucharzewska, 39. Joanna Nita, 40. Jan Szymański (fot. M. Mamczarz, ze zbiorów W. Mułenko)

Ryc. 11.5.7. Zjazd PTB w Olsztynie, 2013 r. – tort z okazji 70. urodzin i 45-lecia pracy zawodowej prof. Marii Ławrynowicz (fot. I. Kałucka)

w Poznaniu, z tej samej okazji zorganizowano uroczystą sesję Sekcji Mykologicznej (Ryc. 11.5.8), podczas której wręczono zadedykowany Jubilatkom tom *Acta Mycologica*. Na ostatnim Zjeździe PTB w Krakowie (2019 r.), w czasie spotkań Sekcji Mykologicznej, świętowano jubileusz 45-lecia pracy zawodowej prof. Marii Dynowskiej (przewodnicząca Sekcji w kadencji 2007–2010) i 46-lecia pracy zawodowej prof. Marii Rudawskiej (przewodnicząca Sekcji dwóch kolejnych kadencji w latach 2010–2016, redaktor naczelna *Acta Mycologica* w latach 2014–2018).

Ryc. 11.5.8. Uczestnicy uroczystej sesji Sekcji Mykologicznej PTB w Poznaniu (21 X 2015 r.) zorganizowanej z okazji 80. urodzin prof. Marii Lisiewskiej i 75. urodzin prof. Anny Bujakiewicz. W pierwszym rzędzie od lewej: Izabela Kałucka, Maria Ławrynowicz, Anna Bujakiewicz, Maria Lisiewska, Anna Kujawa, Monika Urbaniak; w drugim rzędzie od lewej: Leszek Karliński, Błażej Gierczyk, Małgorzata Jędrzycka, Marta Kujawska, Maria Rudawska, Marcin Pietras, Małgorzata Stasińska (archiwum I. Kałuckiej)

Ogromnym osiągnięciem Sekcji jest utrzymanie ciągłości procesu wydawniczego czasopisma *Acta Mycologica* założonego w 1965 roku z inicjatywy prof. Aliny Skirgiełło, w którym publikowane są prace z zakresu mykologii, fitopatologii i lichenologii. Od momentu powstania czasopisma do roku 2001 jego redaktorem naczelnym była prof. Alina Skirgiełło. W kolejnych latach funkcję redaktora naczelnego pełniły: Maria Ławrynowicz i Maria Rudawska. Obecnie redaktorem naczelnym *Acta Mycologica* jest dr hab. prof. UPWr. Wojciech Pusz.

Bardzo ważnym aspektem działalności naukowej członków Sekcji Mykologicznej PTB jest udział w wydawnictwach dotyczących grzybów. Z inicjatywy Sekcji w 1960 r. w ramach *Flora Polski. Rośliny zarodnikowe Polski i Ziemi Ościennych* zapoczątkowano wydawanie serii *Grzyby (Fungi)*. Efektem pracy wielu polskich mykologów jest 27 tomów, z których każdy dotyczy innej grupy taksonomicznej grzybów.

Członkowie Sekcji są również autorami lub współautorami niezwykle ważnych z punktu poznawczego *Checklist...* dotyczących, m.in. grzybów workowych (Chmiel 2006), grzybów podstawkowych (Wojewoda 2003), grzybów mikroskopijnych (Mułenko i in. 2008) i śluzowców (Drozdowicz i in. 2003), a także atlasu rozmieszczenia grzybów (Wojewoda 2000).

11.5.3. Inne szczególne osiągnięcia Sekcji na przestrzeni ostatnich 35 lat

Do istotnych osiągnięć Sekcji Mykologicznej w ciągu ostatnich 35 lat należy działalność na rzecz ochrony grzybów w Polsce i na świecie. Początki ochrony grzybów w naszym kraju sięgają lat 80. ubiegłego wieku, kiedy to po raz pierwszy na wniosek członków Sekcji (Marii Ławrynowicz i Władysława Wojewody) objęto ochroną około 20 gatunków. W kolejnych latach przedstawiciele Sekcji brali czynny udział w przygotowaniu nowelizacji Rozporządzeń dotyczących ochrony gatunkowej grzybów (2004, 2014) oraz czerwonych list grzybów wielkoowocnikowych w Polsce (Wojewoda, Ławrynowicz 1986, 1992, 2006). Członkowie Sekcji byli również wśród inicjatorów powstania Europejskiej Rady Ochrony Grzybów (European Council for Conservation of Fungi – ECCF, 1985). Inauguracyjny zjazd tej organizacji odbył się w 1988 r. w Łodzi.

Na podkreślenie zasługuje również działalność międzynarodowa członków Sekcji, która nie ogranicza się tylko do uczestniczenia w konferencjach i sympozjach, ale przejawia się również w kierowaniu pracami międzynarodowych organizacji i towarzystw naukowych. Członkowie Sekcji Mykologicznej są nie tylko wśród członków założycieli Europejskiego Towarzystwa Mykologicznego (European Mycological Association – EMA, 2005), ale od wielu lat aktywnie uczestniczą w pracach tego Towarzystwa i są członkami zarządu (prof. Maria Ławrynowicz, dr hab. Izabela Kałucka, prezydent EMA od 2019 r.).

Za ogromne osiągnięcie należy również uznać wieloletnią bardzo aktywną działalność Sekcji Mykologicznej przy Oddziałach Poznańskim i Warszawskim. Comiesięczne, otwarte spotkania naukowe są miejscem wymiany myśli naukowej oraz integracji polskich mykologów, zarówno specjalistów, jak i amatorów. O znaczeniu tej działalności niech świadczy liczba zorganizowanych spotkań i wygłoszonych referatów. Na przykład Sekcja przy Oddziale Warszawskim w latach 1995–2004 zorganizowała 30 seminariów, podczas których wygłoszono 55 referatów i 13 komunikatów. Dorobek Sekcji przy Oddziale Poznańskim jest również imponujący, w latach 1991–2020 zorganizowano ponad 120 seminariów i wygłoszono ponad 330 referatów. Prelegentami były osoby z około 20 ośrodków naukowych w Polsce.

Jednym z ważniejszych aspektów działania Sekcji jest działalność na rzecz upowszechniania wiedzy mykologicznej polegająca na publikowaniu artykułów popularnonaukowych, organizowaniu wystaw grzybów oraz ogólnopolskich kursów grzyboznawczych (m.in. prof. Maria Lisiewska we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu), a ostatnio także aktywność na forach internetowych.

Sukcesem Sekcji Mykologicznej PTB jest również kontynuowanie wydawania *Acta Mycologica*, pomimo różnego rodzaju trudności, pojawiających się na przestrzeni lat. W ciągu ostatnich 35 lat

Ryc. 11.5.9. Profesor Alina Skirgiełło, przewodnicząca Sekcji Mykologicznej w latach 1956–2007, w towarzystwie pracowników Zakładu Systematyki i Geografii Roślin UW i Zakładu Ekologii Roślin UW (ok. 1955 r.); siedzą od prawej: prof. A. Skirgiełło, I. Rejment-Grochowska, B. Hryniewiecki; stoją od prawej: M. Polakowska, D. Sobotkova, Z. Podbielkowski, J. Mickiewiczowa (A) (fot. L. Brzywczy; archiwum PTB), podczas 34. Zjazdu PTB w Łodzi, 1961 r. (B) (archiwum Oddziału Łódzkiego), zasłuchana podczas obrad 41. Zjazdu PTB w Warszawie, 1972 r. (C) (fot. M. Stępiak)

ukazały się 33 tomy tego czasopisma. Na platformie wydawniczej PTB można na bieżąco śledzić najnowsze artykuły publikowane w trybie open access (<https://pbsociety.org.pl/journals/index.php/am>), a także odnaleźć archiwalne tomy *Acta Mycologica*.

11.5.4. Podsumowanie

Sekcja Mykologiczna PTB jest jedną z najdłużej aktywnie działających Sekcji Towarzystwa, co w dużej mierze jest zasługą jej pierwszej długoletniej przewodniczącej prof. Aliny Skirgiełło, która swoją funkcję pełniła nieprzerwanie przez 51 lat (Ryc. 11.5.9). To także efekt starań i zapału kolejnych pokoleń mykologów, którzy zafascynowani światem grzybów chcieli go poznawać, mimo, że mykologia nie jest łatwą dziedziną nauki i zajmuje się nią niewielu specjalistów. Stąd też ogromna rola Sekcji Mykologicznej w propagowaniu nowych trendów w nauce i upowszechnianiu wiedzy mykologicznej.

Ryc. 11.5.9. Profesor Alina Skirgiełło, przewodnicząca Sekcji Mykologicznej w latach 1956–2007 (cd.)
W towarzystwie prof. Janusza Łuszczyńskiego w czasie sesji Jubileuszu 95-lecia urodzin zorganizowanego na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, 14 X 2006 r. (D) (fot. G. Fiedorowicz)